

2 KYMATA

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Μηχανικά κύματα

2.1 (γ)

2.2 α) Β β) Γ

2.3 1α) Γ 1β) Α
2α) Α, Δ 2β) Β, Ε 2γ) Β, Ε

2.4 (α), (β), (δ)

2.5 1) (β) 2) (γ)

Συμβολή – στάσιμα

2.6 1) Δ

2.7 Δύο πηγές λέγονται σύγχρονες ή σε φάση όταν δημιουργούν ταυτόχρονα μέγιστα και ελάχιστα.

2.8αντίθετες.....παραμένουν συνεχώς ακίνηταμέγιστο πλάτος.....κοιλίες $\lambda/2$.

2.9 1) (β) 2) (α)

2.10 α) όχι β) Γ

2.11 α) Δεσμοί Β, Δ, Ζ Κοιλίες Α, Γ, Ε, Η
β) π rad
γ) Μηδέν
δ) $\lambda/4$

2.48 (α)

Ηλεκτρομαγνητικά κύματα

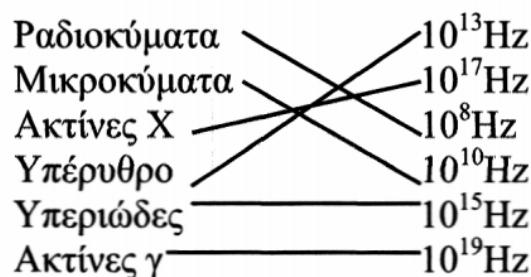
2.13 $1,53 \times 10^8$ km.

2.14 7,46 φορές.

2.15 (δ)

2.16 (γ)

2.17

2.18 α) Ραδιοκύματα.

β) Μικροκύματα.

γ) Ακτίνες X.

δ) Ακτίνες γ.

2.19 (α).

2.20 (γ).

Ανάκλαση – διάθλαση

2.21 Όταν υφίσταται ανάκλαση ή διάθλαση.

2.22 60° και στις δύο επιφάνειες.

2.23 (α).

2.24 Η συχνότητα παραμένει σταθερή, η ταχύτητα διάδοσης μειώνεται, το μήκος κύματος μειώνεται.

2.25 (α).

2.26 Το μπλε.

2.27 Στην πλάκα με δείκτη διάθλασης $n = 1,6$.

2.28 α) A.
β) A.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Μηχανικά κύματα

2.29 Ο χρόνος που χρειάζεται ένα σημείο της χορδής για να μετατοπισθεί από τη θέση μέγιστης απομάκρυνσης στη θέση ισορροπίας είναι ίσος με $T/4$
 $\frac{T}{4} = 0,15\text{ s}$ οπότε $T = 0,6\text{ s}$ και $f = \frac{1}{T} = \frac{10}{6}\text{ Hz}$.
Η ταχύτητα διάδοσης του κύματος είναι
 $v = \lambda f = 2\text{ m/s}$.

2.30 Συγκρίνοντας τη σχέση $y = 3 \times 10^{-2} \eta \mu (1320t - 4x)$

με τη γενική σχέση $y = A \eta \mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right)$

βρίσκουμε

$$\alpha) \quad \frac{2\pi}{\lambda} = 4 \text{ rad/m} \quad \text{οπότε} \quad \lambda = \frac{2\pi}{4} = 1,57\text{ m}.$$

$$\beta) \quad \frac{2\pi}{T} = 2\pi f = 1320 \text{ rad/s} \quad \text{οπότε} \quad f = \frac{1320}{2\pi} \text{ Hz}$$

$$\text{και} \quad v = \lambda f = 330\text{ m/s}$$

$$\gamma) \quad A = 3 \times 10^{-2} \text{ m} \quad \text{και} \quad \omega = \frac{2\pi}{T} = 1320 \text{ rad/s}$$

οπότε $v_{\max} = A\omega = 39,6 \text{ m/s}$

$$\delta) \quad \varphi_1 = 1320t - 4x_1 \quad \text{και} \quad \varphi_2 = 1320t - 4x_2$$

$$\varphi_1 - \varphi_2 = 4(x_2 - x_1) \quad \text{οπότε}$$

$$\Delta x = \frac{\varphi_1 - \varphi_2}{4} = \frac{3}{4} = 0,523 \text{ m}$$

2.31 α) Το κύμα φτάνει στο σημείο B μετά από χρόνο

$$t = \frac{x}{v} = 20 \text{ s}$$

β) Θέτουμε στην εξίσωση κύματος $t = 21,5 \text{ s}$ και $x = 60 \text{ m}$ και βρίσκουμε την απομάκρυνση

$$y = 0,1\eta\mu 2\pi(0,25 \times 21,5 - 5) = 0,05\sqrt{2} \text{ m} = 5\sqrt{2} \text{ cm}$$

Στάσιμο κύμα

2.32 α) Ένα στάσιμο κύμα που περιγράφεται από την εξίσωση

$$y = 2A\sigma v \nu \frac{2\pi x}{\lambda} \eta \mu \frac{2\pi t}{T} \quad (1)$$

προκύπτει από τη συμβολή δύο κυμάτων που περιγράφονται από τις εξισώσεις

$$y_1 = A \eta \mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right) \quad \text{και} \quad y_2 = A \eta \mu 2\pi \left(\frac{t}{T} + \frac{x}{\lambda} \right)$$

$$\text{Συγκρίνουμε την (1) με την} \quad y = 0,5 \sigma v \nu \frac{\pi x}{3} \eta \mu 40\pi t$$

και βρίσκουμε

$$2A = 0,5 \text{ cm} \quad \text{και} \quad A = 0,25 \text{ cm}$$

$$\frac{2\pi}{\lambda} = \frac{\pi}{3} \quad \text{και} \quad \lambda = 6 \text{ cm}$$

$$\frac{2\pi}{T} = 40\pi \quad \text{και} \quad f = \frac{1}{T} = 20 \text{ Hz}$$

$$\text{Τελικά} \quad y_1 = 0,25 \eta \mu 2\pi \left(20t - \frac{x}{6} \right)$$

$$\text{και} \quad y_2 = 0,25 \eta \mu 2\pi \left(20t + \frac{x}{6} \right)$$

β) Η απόσταση δύο διαδοχικών δεσμών είναι $d = \frac{\lambda}{2} = 3 \text{ cm}$

γ) Η σχέση που δίνει την ταχύτητα με την οποία ταλαντώνεται ένα σημείο του μέσου είναι

$$v = 2A\omega \sigma v \nu \frac{2\pi x}{\lambda} \sigma v \nu \frac{2\pi t}{T}$$

ή

$$v = 2A2\pi f \sigma v \nu \frac{2\pi x}{\lambda} \sigma v \nu \frac{2\pi t}{T}$$

Για $x = 1 \text{ cm}$ και $t = \frac{9}{8} \text{ s}$ βρίσκουμε $v = -31,4 \text{ cm/s}$

δ) $v = \lambda \cdot f = 120 \text{ cm/s} = 1,2 \text{ m/s}$

2.33 β) Το πλάτος ταλάντωσης ενός σημείου του μέσου δίνεται από τη σχέση

$$|A'| = \left| 2A\sigma\nu\nu \frac{2\pi x}{\lambda} \right|$$

$$2A = 4 \text{ cm}$$

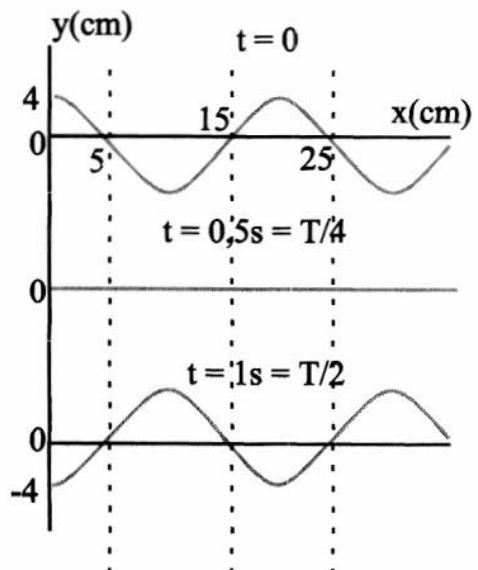
$$\frac{\lambda}{2} = 10 \text{ cm} \quad \text{οπότε} \quad \lambda = 20 \text{ cm}$$

$$T = 2 \text{ s}$$

$$\text{οπότε} \quad |A'| = \left| 4\sigma\nu\nu \frac{\pi x}{10} \right|.$$

$$\text{Για} \quad x = 12,5 \text{ cm}$$

$$|A'| = \left| 4\sigma\nu\nu \frac{\pi}{4} \right| = 2\sqrt{2} \text{ cm}$$

2.34 α) Η ένταση του ήχου, άρα και η ένδειξη του δέκτη, μηδενίζεται στις θέσεις που αντιστοιχούν σε δεσμούς του στάσιμου κύματος που δημιουργείται από τη συμβολή του ήχου που εκπέμπει το διαπασών και του ήχου που ανακλάται. Η απόσταση μεταξύ δύο διαδοχικών δεσμών είναι $d = \frac{\lambda}{2}$ οπότε $\lambda = 2d = 1 \text{ m}$ και $\nu = \lambda f = 340 \text{ m/s}$.

β) Τα μέγιστα του ήχου αντιστοιχούν σε δυο διαδοχικές κοιλίες του στάσιμου κύματος. Η απόσταση μεταξύ δύο διαδοχικών κοιλιών είναι $d' = \frac{\lambda'}{2}$ οπότε $\lambda' = 2d' = 0,4 \text{ m}$.

$$\nu = \lambda'f' \quad \text{οπότε} \quad f' = \frac{\nu}{\lambda'} = 850 \text{ Hz}.$$

2.35 $y_1 = 5 \eta \mu \pi (5t - x) = 5 \eta \mu 2\pi (2,5t - \frac{x}{2}) \quad (1)$

και $y_1 = 5 \eta \mu \pi (5t + x) = 5 \eta \mu 2\pi (2,5t + \frac{x}{2}) \quad (2)$

Συγκρίνοντας τις σχέσεις (1) και (2) με την εξίσωση κύματος

$$y = A \eta \mu 2\pi (\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda})$$

$$\dot{y} = A\eta\mu 2\pi \left(\frac{t}{T} + \frac{x}{\lambda} \right)$$

βρίσκουμε $A = 5 \text{ cm}$ $f = \frac{1}{T} = 2,5 \text{ Hz}$ $\lambda = 2 \text{ cm}$

a) $v = \lambda f = 5 \text{ cm/s}$

β) Το στάσιμο κύμα που προκύπτει από τη συμβολή των δύο κυμάτων έχει εξίσωση

$$y = 2A\sigma v \nu \frac{2\pi x}{\lambda} \eta \mu \frac{2\pi t}{T} = 10\sigma v \nu \pi x \eta \mu 5\pi t$$

Το πλάτος ταλάντωσης των σημείων του μέσου δίνεται από τη σχέση $|A'| = |10\sigma v \nu \pi x|$

Οι δεσμοί του στάσιμου κύματος αντιστοιχούν στις λύσεις της εξίσωσης $A' = 0$

ή $\sigma v \nu \pi x = 0 = \sigma v \nu \frac{\pi}{2}$ οπότε

$$\pi x = 2K\pi + \frac{\pi}{2} \quad \text{οπότε } x = \frac{1}{2} \text{ cm} \text{ ή } x = \frac{5}{2} \text{ cm} \text{ ή}$$

και $\pi x = 2K\pi - \frac{\pi}{2} \quad \text{οπότε } x = \frac{3}{2} \text{ cm} \text{ ή } x = \frac{7}{2} \text{ cm} \text{ ή}$

Δεσμούς θα έχουμε τελικά στις θέσεις
 $0,5 \text{ cm}, 1,5 \text{ cm}, 2,5 \text{ cm}, 3,5 \text{ cm}, \dots$

Παρατηρούμε ότι δύο διαδοχικοί δεσμοί απέχουν μεταξύ τους $\frac{\lambda}{2} = 1 \text{ cm}$.

Για να βρούμε τις θέσεις των κοιλιών θέτουμε $|A'| = 10 \text{ cm}$ και λύνουμε ως προς x

$$\begin{aligned} \sigma v \nu \pi x &= \sigma v \nu 0 & \text{ή} & \quad \sigma v \nu \pi x = \sigma v \nu \pi & \quad \text{οπότε} \\ \pi x &= K\pi & \text{και} & \quad x = 0 \text{ ή } x = 1 \text{ cm} \text{ ή } x = 2 \text{ cm} \text{ ή} \end{aligned}$$

Κοιλίες θα έχουμε τελικά στις θέσεις
 $0, 1 \text{ cm}, 2 \text{ cm}, 3 \text{ cm}, \dots$

Παρατηρούμε ότι δύο διαδοχικές κοιλίες απέχουν μεταξύ τους $\frac{\lambda}{2} = 1 \text{ cm}$.

Επίσης ένας δεσμός απέχει από την πιο κοντινή του κοιλία $\frac{\lambda}{4} = 0,5 \text{ cm}$.

$$\gamma) \quad |A'| = |10\sigma v \nu \pi x| \quad \text{οπότε} \quad |A'_{\max}| = 10 \text{ cm}$$

$$2.36 \quad v = \lambda f \quad \text{οπότε} \quad \lambda = \frac{v}{f} = 2 \text{ m}$$

Εφόσον τα άκρα της χορδής είναι στερεωμένα σε ακλόνητα σημεία θα είναι δεσμοί και εφόσον το σύνολο των δεσμών είναι τρεις υπάρχει ένας ακόμη δεσμός μεταξύ των άκρων. Η απόσταση μεταξύ δύο διαδοχικών δεσμών είναι $\frac{\lambda}{2}$ και το συνολικό μήκος της χορδής θα είναι

$$d = 2 \frac{\lambda}{2} = \lambda = 2 \text{ m}.$$

Ηλεκτρομαγνητικά κύματα

$$2.37 \quad \alpha) \quad c = \lambda f \quad \text{οπότε} \quad \lambda = \frac{c}{f} = 3 \text{ m}$$

$$\beta) \quad \text{Για κάθε θέση} \quad c = \frac{E}{B} \quad \text{οπότε} \quad B = \frac{E}{c} \quad \text{και}$$

$$B_{\max} = \frac{E_{\max}}{c} = 4 \times 10^{-11} \text{ T}$$

$\gamma)$ Η συχνότητα του κύματος πρέπει να είναι ίση με την ιδιοσυχνότητα του δέκτη, οπότε

$$f = \frac{1}{2\pi\sqrt{LC}} \quad \text{ή} \quad C = \frac{1}{4\pi^2 L f^2} = 5 \times 10^{-16} \text{ F}$$

Ανάκλαση – Διάθλαση

2.38 $n = \frac{c}{v}$ οπότε $v = \frac{c}{n} = 2 \times 10^8 \text{ m/s}$

2.39 Η γωνία ανάκλασης είναι ίση με τη γωνία πρόσπτωσης οπότε $\vartheta_r = \vartheta_a = 30^\circ$

Από το νόμο του Snell έχουμε

$$n_1 \eta \mu \vartheta_a = n_2 \eta \mu \vartheta_b \quad \text{οπότε} \quad \eta \mu \vartheta_b = \eta \mu \vartheta_a \frac{n_1}{n_2} = 0,4375$$

2.40 $\eta \mu \vartheta_{crit} = \frac{n_b}{n_a}$ οπότε $n_a = \frac{n_b}{\eta \mu \vartheta_{crit}} = \sqrt{3}$

2.41 Η ταχύτητα διάδοσης της ακτινοβολίας στο νερό είναι $v = \lambda f = 22,44 \times 10^7 \text{ m/s}$. Επομένως,

ο δείκτης διάθλασης του νερού είναι $n = \frac{c}{v} = 1,33$.

2.42 α) $c = \lambda_0 f$ οπότε $f = \frac{c}{\lambda_0} = 4,6 \times 10^{14} \text{ Hz}$

β) Από τη σχέση $n = \frac{\lambda_0 f}{\lambda f} = \frac{\lambda_0}{\lambda}$ προκύπτει $\lambda = \frac{\lambda_0}{n} = 464 \text{ nm}$.

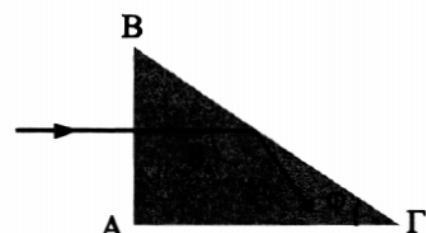
γ) $v = \lambda f = 2,14 \times 10^8 \text{ m/s}$.

2.43 $n = \frac{c}{v} = 1,56$

2.44 Η φωτεινή δέσμη πέφτει στην έδρα ΒΓ

υπό γωνία $\vartheta_a = \hat{B} = \frac{\pi}{2} - \varphi$

και υφίσταται ολική ανάκλαση όταν ισχύει $\vartheta_a \geq \vartheta_{crit}$

$$\eta\mu\vartheta_{crit} = \frac{n_b}{n_a} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

(μέσον b είναι ο αέρας)

Αν $\vartheta_a = \vartheta_{crit}$ τότε

$$\eta\mu\left(\frac{\pi}{2} - \varphi_{max}\right) = \frac{\sqrt{2}}{2} \quad \text{οπότε} \quad \sigma\nu\nu\varphi_{max} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\text{δηλαδή} \quad \varphi_{max} = 45^\circ$$

- 2.45 Η ελάχιστη τιμή του δείκτη διάθλασης της γυάλινης πλάκας αντιστοιχεί στην περίπτωση στην οποία η δέσμη προσπίπτει στο B με την κρίσιμη γωνία.

Αν ως μέσον b θεωρήσουμε τον αέρα και ως μέσον a τη γυάλινη πλάκα, από το νόμο του Snell, για το σημείο A έχουμε

$$n_b \eta\mu\vartheta_b = n_a \eta\mu\vartheta_a \quad (1)$$

Όμως $n_b = 1$,

$$\vartheta_b = 60^\circ$$

$$\text{και} \quad \vartheta_a = \left(\frac{\pi}{2} - \vartheta_{crit} \right)$$

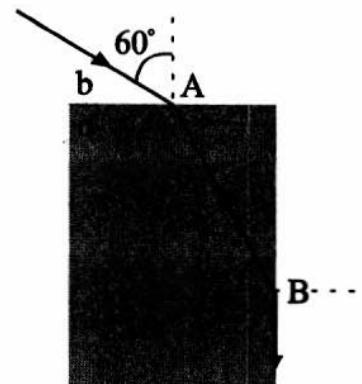
$$\text{οπότε} \eta (1) \text{ δίνει} \quad \eta\mu 60^\circ = n_a \sigma\nu\nu\vartheta_{crit} = n_a \sqrt{1 - \eta\mu^2 \vartheta_{crit}} \quad (2)$$

$$\eta\mu\vartheta_{crit} = \frac{n_b}{n_a} = \frac{1}{n_a}$$

Αντικαθιστούμε στη (2) οπότε

$$\eta\mu 60^\circ = n_a \sqrt{1 - \frac{1}{n_a^2}}$$

$$\text{και τελικά} \quad n_a = \sqrt{1 + \eta\mu^2 60^\circ} = 1,32$$

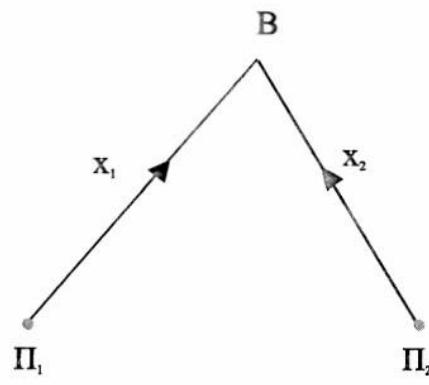
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- 2.46 Η εξίσωση του κύματος που φτάνει στο σημείο B από την πηγή Π_1 είναι

$$y_1 = A\eta\mu \cdot 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{r_1}{\lambda} \right)$$

ενώ η εξίσωση κύματος που φτάνει από την πηγή Π_2 είναι

$$y_2 = A\eta\mu \cdot 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{r_2}{\lambda} \right)$$

Σύμφωνα με την αρχή της επαλληλίας, η απομάκρυνση του σημείου B δίνεται από τη σχέση

$$y = y_1 + y_2 = 2A\sigma\nu\nu 2\pi \frac{(r_2 - r_1)}{2\lambda} \eta\mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{r_1 + r_2}{2\lambda} \right) \quad (1)$$

στην οποία το μήκος κύματος έχει την τιμή $\lambda = \nu T = 2 m$

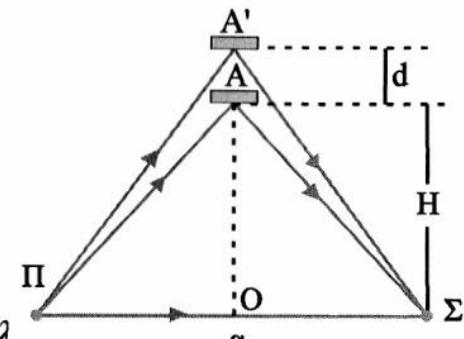
Η εξίσωση (1) είναι εξίσωση απλής αρμονικής ταλάντωσης με πλάτος

$$A' = \left| 2A\sigma\nu\nu 2\pi \frac{r_2 - r_1}{2\lambda} \right| = \left| 6\sigma\nu\nu \left(-\frac{\pi}{4} \right) \right| = 3\sqrt{2} \text{ mm}$$

- 2.47 Με τη μετακίνηση του ανακλαστήρα η διαδρομή του κύματος που φτάνει στο Σ μετά από την ανάκλαση αυξάνεται κατά $\lambda/2$ επομένως:

$$\Pi A' \Sigma - \Pi A \Sigma = \frac{\lambda}{2} \quad \text{ή}$$

$$2\sqrt{\left(\frac{\alpha}{2}\right)^2 + (H+d)^2} - 2\sqrt{\left(\frac{\alpha}{2}\right)^2 + H^2} = \frac{\lambda}{2}$$

$$\text{και τελικά } \lambda = 2\sqrt{a^2 + 4(H+d)^2} - 2\sqrt{a^2 + 4H^2}$$

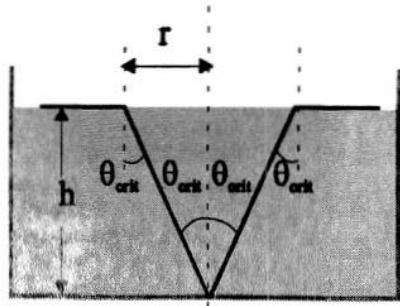
- 2.48 Στον παρατηρητή φτάνουν φωτεινές ακτίνες από την πηγή όταν προσπίπτουν στην ελεύθερη επιφάνεια με γωνία $\theta \leq \theta_{crit}$.

Αν το μέσον b είναι ο αέρας και το μέσον α το νερό ισχύει

$$\eta\mu\theta_{crit} = \frac{n_b}{n_\alpha} = \frac{1}{n}$$

Από το σχήμα φαίνεται ότι

$$r = h\varepsilon\phi\theta_{crit} = \frac{h\eta\mu\theta_{crit}}{\sqrt{1 - \eta\mu^2\theta_{crit}}} = \frac{h}{\sqrt{n^2 - 1}}$$

- 2.49 α) Εφαρμόζουμε το νόμο του Snell για την είσοδο της ακτίνας στη γυάλινη πλάκα και για την έξοδό της απ' αυτήν.

$$n_a\eta\mu\varphi = n_b\eta\mu\theta$$

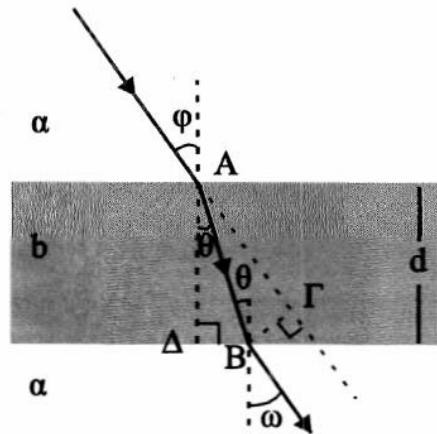
$$n_b\eta\mu\theta = n_\alpha\eta\mu\omega$$

Από τις δύο σχέσεις προκύπτει

$$n_a\eta\mu\varphi = n_\alpha\eta\mu\omega \quad \text{οπότε}$$

$$\eta\mu\varphi = \eta\mu\omega \quad \text{και}$$

$$\varphi = \omega \quad (\varphi, \omega \text{ στο πρώτο τεταρτημόριο})$$

Άρα η ακτίνα βγαίνει από τη γυάλινη πλάκα παράλληλα με την αρχική της διεύθυνση.

$$\beta) \quad \text{Στο τρίγωνο } \Delta \Gamma B \text{ είναι } l = B\Gamma = AB\eta\mu(\varphi - \theta) \quad (1)$$

Αλλά από το τρίγωνο $\Delta \Gamma B$ βρίσκουμε ότι

$$AB = \frac{\Delta\Gamma}{\sin\theta} = \frac{d}{\sin\theta} \quad (2)$$

Από (1) και (2) προκύπτει

$$l = \frac{d\eta\mu(\varphi - \theta)}{\sin\theta} = d\eta\mu\varphi - \frac{d\eta\mu\theta\sin\varphi}{\sin\theta} = d\eta\mu\varphi - \frac{d\eta\mu\theta\sin\varphi}{\sqrt{1 - \eta\mu^2\theta}} \quad (3)$$

Από το νόμο του Snell

$$n_a \eta \mu \varphi = n_b \eta \mu \theta \quad \text{και επειδή} \quad n_a = 1 \quad \text{και} \quad n_b = n$$

προκύπτει $\eta \mu \theta = \frac{\eta \mu \varphi}{n}$ (4)

Από (3) και (4)

$$l = d \eta \mu \varphi - \frac{d \eta \mu \theta \sigma v \nu \varphi}{\sqrt{1 - \frac{\eta \mu^2 \varphi}{n^2}}}$$

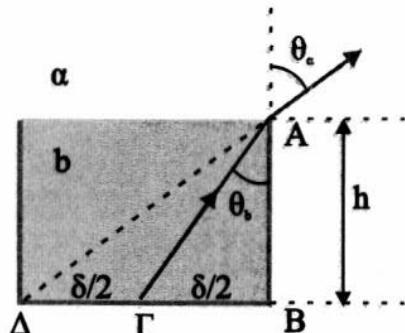
και τελικά

$$l = d \eta \mu \varphi \left(1 - \frac{\sigma v \nu \varphi}{\sqrt{n^2 - \eta \mu^2 \varphi}} \right)$$

- 2.50 Αγ θεωρήσουμε τον αέρα ως μέσον a ($n_a = 1$) και το νερό ως μέσον b ($n_b = n$), από το νόμο του Snell έχουμε

$$n_a \eta \mu \theta_a = n_b \eta \mu \theta_b$$

οπότε $\eta \mu \theta_a = n \eta \mu \theta_b$ (1)

Από το τρίγωνο $AB\Delta$ προκύπτει ότι

$$\eta \mu \theta_a = \frac{B\Delta}{A\Delta} = \frac{B\Delta}{\sqrt{AB^2 + B\Delta^2}} = \frac{\delta}{\sqrt{h^2 + \delta^2}} \quad (2)$$

Επίσης από το τρίγωνο $AB\Gamma$ βρίσκουμε

$$\eta \mu \theta_b = \frac{B\Gamma}{A\Gamma} = \frac{B\Gamma}{\sqrt{AB^2 + B\Gamma^2}} = \frac{\delta}{2\sqrt{h^2 + \frac{\delta^2}{4}}} \quad (3)$$

Από (1), (2) και (3) προκύπτει

$$\frac{\delta}{\sqrt{h^2 + \delta^2}} = n \frac{\delta}{2\sqrt{h^2 + \frac{\delta^2}{4}}}$$

και τελικά

$$h = \delta \sqrt{\frac{n^2 - 1}{4 - n^2}} = 8\text{cm}$$

- 2.51 Για $x = 0,408\text{m}$ έχουμε απόσβεση, οπότε η διαφορά δρόμων για τα δύο ηχητικά κύματα είναι

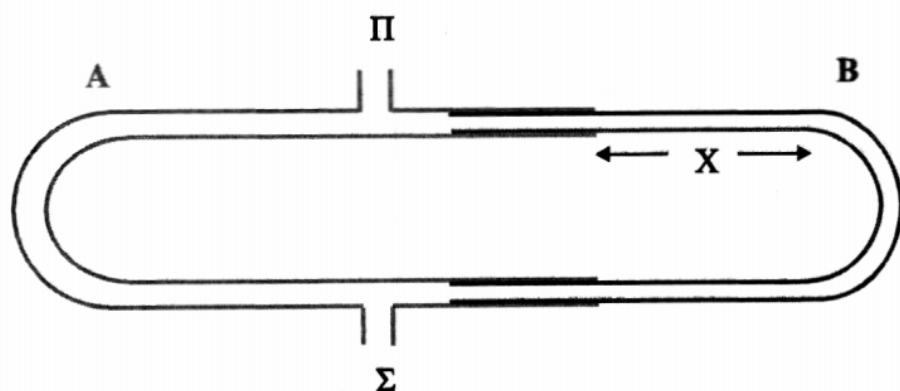
$$\Delta l = (2K + 1) \frac{\lambda}{2} \quad (1)$$

Αν μετακινήσουμε το σωλήνα Β κατά Δx η διαφορά των δρόμων θα γίνει $\Delta l + 2\Delta x$

και επειδή είναι η πρώτη φορά που θα έχουμε πάλι απόσβεση θα ισχύει

$$\Delta l + 2\Delta x = (2K + 1) \frac{\lambda}{2} + \lambda \quad (2)$$

Από τις (1) και (2) προκύπτει $\Delta x = \frac{\lambda}{2}$

$$v = \lambda f \quad \text{οπότε} \quad \lambda = \frac{v}{f}$$

και

$$\Delta x = \frac{v}{2f} = 0,136\text{m}$$

Η νέα απόσταση είναι $x' = x + \Delta x = 0,544\text{m}$.

- 2.52 α) Συγκρίνοντας την εξίσωση ενός από τα κύματα $y_1 = A \eta m(2\pi t - \pi r_1 + \varphi_o)$ με τη γενική μορφή της εξίσωσης του κύματος προκύπτει ότι:

$$2\pi = \frac{2\pi}{T} \text{ áρα } T = 1s \quad \text{και} \quad \pi = \frac{2\pi}{\lambda} \text{ áρα } \lambda = 2m$$

$$\nu = \frac{\lambda}{T} = 2m/s$$

β) Η απομάκρυνση του σημείου K από τη θέση ισορροπίας του κάποια στιγμή είναι

$$y = y_1 + y_2 = A\eta\mu(2\pi t - \pi r_1 + \varphi_o) + A\eta\mu(2\pi t - \pi r_2) \quad \text{ή}$$

$$y = 2A\sigma\nu\nu \left(\frac{r_1 - r_2}{2}\pi - \frac{\varphi_o}{2} \right) \eta\mu \left(2\pi t - \frac{r_1 + r_2}{2}\pi + \frac{\varphi_o}{2} \right) \quad (1)$$

Για $\varphi_o = \frac{\pi}{2}$ η (1) γίνεται

$$y = 2A\sigma\nu\nu \left(\frac{r_1 - r_2}{2}\pi - \frac{\pi}{4} \right) \eta\mu \left(2\pi t - \frac{r_1 + r_2}{2}\pi + \frac{\pi}{4} \right)$$

i. Για να μένει το σημείο αυτό διαρκώς ακίνητο θα πρέπει

$$2A\sigma\nu\nu \left(\frac{r_1 - r_2}{2}\pi - \frac{\pi}{4} \right) = 0 \quad \text{ή} \quad \sigma\nu\nu \left(\frac{r_1 - r_2}{2}\pi - \frac{\pi}{4} \right) = 0$$

$$\text{ή} \quad \frac{r_1 - r_2}{2}\pi - \frac{\pi}{4} = (2N + 1)\frac{\pi}{2} \quad \text{όπου} \quad N = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$$

$$\text{άρα} \quad r_1 - r_2 = \left(2N + \frac{3}{2} \right) m$$

ii. Για να ταλαντώνεται το σημείο K με πλάτος 2A πρέπει

$$\sigma\nu\nu \left(\frac{r_1 - r_2}{2}\pi - \frac{\pi}{4} \right) = \pm 1$$

$$\text{ή} \quad \frac{r_1 - r_2}{2}\pi - \frac{\pi}{4} = N\pi \quad \text{όπου} \quad N = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$$

$$\text{άρα} \quad r_1 - r_2 = \left(2N + \frac{1}{2} \right) m$$

γ) Για να παραμένει το σημείο M ακίνητο θα πρέπει

$$\sigma\nu\nu \left(\frac{r_1 - r_2}{2}\pi - \frac{\varphi_o}{2} \right) = 0 \quad \text{ή} \quad \sigma\nu\nu \left(\pi - \frac{\varphi_o}{2} \right) = 0$$

$$\text{άρα} \quad \varphi_o = \pi \text{ rad}$$

2.53 α) Από τη σχέση $y = 5\eta\mu 10\pi t$ βρίσκουμε $A = 5 \text{ cm}$ και $\omega = 10\pi \text{ rad/s}$

$$\text{οπότε } f = \frac{\omega}{2\pi} = 5 \text{ Hz}$$

$$\text{Από τη σχέση } v = \lambda f \text{ προκύπτει } \lambda = \frac{v}{f} = 4 \text{ cm}$$

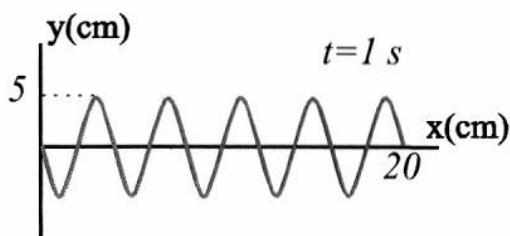
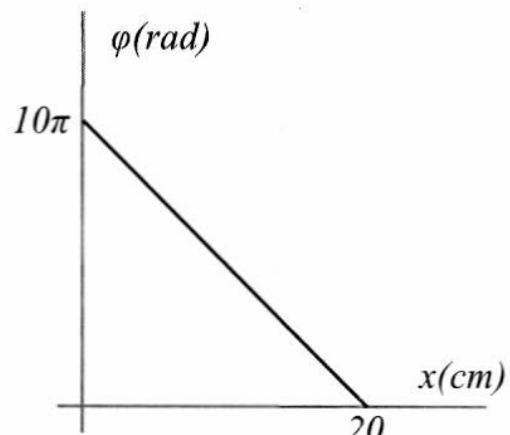
Η εξίσωση του κύματος θα είναι $y = 5\eta\mu 2\pi \left(5t - \frac{x}{4} \right)$ (τα x, y σε cm, το t σε s)

β) Η φάση του κύματος τη χρονική στιγμή $t = 1 \text{ s}$ δίνεται από τη

$$\text{σχέση } \phi = 10\pi - \frac{\pi}{2}x$$

γ) Τη χρονική στιγμή t_1 το κύμα έχει διαδοθεί σε απόσταση $x_1 = 20 \text{ cm}$. Ο αριθμός των μηκών κύματος, τη χρονική στιγμή t_1 είναι:

$$N = \frac{x_1}{\lambda} = 5$$

2.54 α) Συγκρίνουμε τη σχέση $y = 8\sigma\nu\nu \frac{\pi x}{2} \eta\mu 10\pi t$ με την

$$y = 2A\sigma\nu\nu \frac{2\pi x}{\lambda} \eta\mu \frac{2\pi t}{T} \text{ και βρίσκουμε } \lambda = 4 \text{ cm} \text{ και } f = \frac{1}{T} = 5 \text{ Hz}$$

οπότε $v = \lambda f = 20 \text{ cm/s}$

$$\beta) y_M = 8\sigma\nu\nu \frac{0,5\pi}{2} \eta\mu 10\pi \frac{1}{40} = 8\sigma\nu\nu \frac{\pi}{4} \eta\mu \frac{\pi}{4} = 4 \text{ cm}$$

$$v = A' \omega \sigma v v \frac{2\pi}{T} t = 2A \omega \sigma v v \frac{2\pi x}{\lambda} \sigma v v \frac{2\pi t}{T}$$

οπότε $v_M = 8 10 \pi \sigma v v \frac{\pi x_M}{2} \sigma v v 10 \pi t = 40 \pi \text{ cm/s}$

γ) Δεσμοί υπάρχουν στις θέσεις για τις οποίες

$$\sigma v v \frac{\pi x}{2} = 0 = \sigma v v \frac{\pi}{2}$$

οπότε $\frac{\pi x}{2} = (2K+1) \frac{\pi}{2}$ και $x = 2K+1$.

Για $x_A < x < x_B$ δηλαδή $-4 < 2K+1 < 10$ βρίσκουμε

$$K = 0, \pm 1, \pm 2, 3, 4$$

Επομένως υπάρχουν 7 δεσμοί. Οι δεσμοί βρίσκονται στις θέσεις: $-3 \text{ cm}, -1 \text{ cm}, 1 \text{ cm}, 3 \text{ cm}, 5 \text{ cm}, 7 \text{ cm}$ και 9 cm